

РЕШЕНИЕ

№ 256

гр. София, 10.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Калина Анастасова
Десислава Ал. Алексиева

при участието на секретаря Ели Й. Гигова
като разгледа докладваното от Калина Анастасова Въззивно гражданско дело
№ 20211100509614 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С Решение № 20253550 от 17.11.2020 г. по гр.д. № 23084/2019 г. по описа на СРС, 85 с-в е отхвърлен предявеният от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК **** срещу М. С.С., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 вр. чл. 152 ЗЗД за прогласяване на нищожността на обратно писмо, издадено на 22.06.2015г. от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК ****, като прикриващо съглашение между страните за удовлетворяване на кредитора по начин, различен от предвидения в закона; отхвърлен е като неоснователен предявения от предявеният от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК **** срещу М. С.С., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 ЗЗД за прогласяване на нищожност на обратно писмо, издадено на 22.06.2015г. от от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК ****, поради противоречие със закона.

Срещу така постановеното решение е подадена въззивна жалба от ищеца с излагане на доводи за неправилност на постановеното решение; необоснованост и незаконосъобразност. Поддържа, че към момента на сключване на съглашението не е съществувало вземане, което да бъде обезпечено по посочения начин. Документът- обратно писмо е бил подписан с оглед бъдещи вземания, които ответникът би имал срещу ищеца. След подписването му ищецът е намерил други начини за финансиране на дейността си като земеделски производител и не се е стигнало до сключване на заемно правоотношение между страните. Именно и поради това е неоправдано ищецът да извършва своята търговска

дейност в полза на ответника като при поискване му прехвърли всички свои придобити имуществени и неимуществени права без насрещна престация и без вземане, което да бъде обезпечено по посочения начин. Това съответно би довело и до неоснователно обогатяване на ответника, съответно до нарушаване на правата на ищеца върху придобитото от производствената дейност.

Моли за отмяна на решението на СРС и уважаване на иска като основателен. Претендира разноски.

Въззиваемата страна М. С.С. не е подала писмен отговор на въззивна жалба.

Софийски градски съд, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства съгласно разпоредбите на чл. 235, ал. 2 ГПК и чл.269 ГПК, намира за установено следното:

Въззивната жалба е допустима – същата е подадена от легитимирана страна в процеса, в срока по чл.259, ал.1 ГПК срещу подлежащ на въззивно обжалване съдебен акт.

Съгласно нормата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта му – в обжалваната част, като по останалите въпроси той е ограничен от наведените в жалбата оплаквания, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от Тълкувателно решение /ТР/ № 1/09.12.2013 г. по тълк. дело № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Настоящият състав намира, че постановеното решение е валидно, допустимо и неправилно в една част. Във връзка доводите в жалбата за неправилност на решението, съдът намира следното:

СРС е сезиран с обективно съединени иски при условията на алтернативност с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 вр. чл. 152 ЗЗД за прогласяване на нищожността на обратно писмо, издадено на 22.06.2015г. от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК ****, като прикриващо съглашение между страните за удовлетворяване на кредитора по начин, различен от предвидения в закона; съответно – с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 ЗЗД за прогласяване на нищожност на обратно писмо, издадено на 22.06.2015г. от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК ****, поради противоречие със закона.

Чрез събраните пред първата инстанция доказателства е установено и страните не спорят, че на 22.06.2015г. ищецът е съставил документ, наречен „обратно писмо”, по силата на който ищецът е декларирал, че при всички действия, които ще извърши, в качеството си на едноличен търговец с фирма ЕТ „А.-К.Й.” във връзка с осъществяваната от него търговска дейност, в това число и при създаване, засаждане, отглеждане и прибиране на реколтата от дълготрайни насаждения, ще действа изцяло от името и за сметка на ответника М. С.С.. Декларирал е освен това, че действителен притежател на всички имуществени и неимуществени права, които ще придобие, в качеството си на едноличен търговец с фирма ЕТ „А.-К.Й.” ще бъде ответникът.

В подадената искова молба ищецът е изложил фактически и правни доводи, че с подписания документ е поел едностранно задължение към ответника с оглед обезпечаване изпълнението на задълженията му по бъдещо заемно правоотношение, каквото в случая не е налице и до сключването на което не се е стигнало. Изложил е правни доводи, че заемното правоотношение принципно предвижда и включва във фактическия си състав реалното предоставяне на парична сума в заем на заемополучателя срещу задължение за връщане. Вместо този предвиден в закона начин на реално изпълнение на задължението от страна на заемополучателя /чл. 240, ал. 1 от ЗЗД/, се уговаря между страните друг забранен от закона начин на изпълнение, с който заемателят си гарантира връщането на паричната сума чрез придобиване на активи от заемополучателя. Този начин на удовлетворяване на вземането на заемателя представлява съглашение, с което се уговаря предварително, че ако задължението не бъде изпълнено, кредиторът ще стане собственик на вещта, тоест налице е уговорен начин на удовлетворяване на кредитора, различен от този, който е предвиден в закона, което означава недействителност на съглашението поради нарушена императивна материално-правна разпоредба, визирана в чл.152 от ЗЗД,

С оглед така наведените твърдения ищецът по иск с правно основание по чл. 26, ал. 1 пр. 1 ЗЗД във вр. с чл. 152 ЗЗД следва да установи факта на съществуващо съглашение, в което е уговорен начин за удовлетворение на кредитора, различен от предвидения в закона. Когато се твърди, че сделката за прехвърляне на собственост върху вещь е извършена в обезпечение на паричен дълг, ищецът следва да установи твърдяното главно правоотношение и обезпечаването му с прехвърляне на собственост върху вещи реализирани в резултат на упражнената търговска дейност, извод за които факти следва да бъде изведен от съвкупната преценка на представените по делото доказателства.

С Решение № 408 от 10.09.10 г. по гр. дело № 82/09 г. на IV г. о. на ВКС, постановено по реда на чл. 290 ГПК, е прието, че съглашенията по чл.152 ЗЗД са нищожни поради противоречието им със закона - общото основание по чл. 26, ал. 1 ЗЗД. В тази хипотеза от значение за преценката за наличие на съглашение по смисъла на чл. 152 ЗЗД между страните по договор за заем, с което е уговорено начин на удовлетворяване на кредитора, различен от предвидения в закона, на първо място е това да бъде направено предварително, а не след възникване на вземането.

В разглеждания случай е доказано, че договор за заем между страните не е сключен. Не е доказано обаче и наличие на съглашение между страните, с което е уговорено начин на удовлетворяване на кредитора, различен от предвидения в закона. С едностранното изявление на ищеца по съставения частен диспозитивен документ с наименование „обратно писмо” се цели обезпечаване на кредитора по едно бъдещо заемно правоотношение да се удовлетвори по различен от предвидения в закона начин. Същото обаче не представлява постигнато съглашение между бъдещия длъжник – ищеца и ответника, като негов бъдещ кредитор. Соченото изявление на бъдещия длъжник – ищец в производството като едностранна сделка по см. на чл.44 ЗЗД представлява по своята същност отказ от бъдещи права, който по силата на закона е недействителен. По силата на чл.15, ал.1 ТЗ

предприятието като съвкупност от права, задължения и фактически отношения може да бъде прехвърлено чрез сделка, извършена писмено с нотариално удостоверяване на подписите и съдържанието, извършени едновременно. От своя страна с разпоредбата на чл.11 ТЗ е предвидено, че фирмата може да се употребява само от търговеца, който я е регистрирал. Съответно, че при използване на чужда фирма заинтересуваните лица могат да искат прекратяване на по-нататъшното ѝ използване и обезщетение за вредите.

С оглед тези разпоредби, съдът намира че постановеното решение не кореспондира с материалния закон и със съдебната практика, изразена в решение № 542/21.11.1988 г. на ВС, I г. о., с което е прието, че отказът от права /като например право на изкупуване по чл.33, ал.2 от ЗС, право на възлагане по чл.288, ал.2 от ГПК /отм./, право на наследство, право на възражение за придобивна давност и право на обжалване/ е недействителен, ако е направен преди възникване на съответното право в патримониума на неговия носител.

Поради това и постановеното решение следва да бъде потвърдено като правилно в частта на отхвърляне на иска по чл. 26, ал. 1 пр. 1 ЗЗД във вр. с чл. 152 ЗЗД. Съответно постановеното решение следва да бъде отменено като неправилно в частта на отхвърляне на претенцията по чл.26, ал. 1 пр. 1 ЗЗД вр. чл.44 ЗЗД като едностранната сделка по съставения документ „обратно писмо“ бъде призната за недействителна като противоречаща на закона.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20253550 от 17.11.2020 г. по гр.д. № 23084/2019 г. по описа на СРС, 85 с-в, В ЧАСТТА, с която е отхвърлен предявеният от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.“, ЕИК **** срещу М. С.С., ЕГН ****, иск с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 вр. чл. 44 ЗЗД за прогласяване на нищожността на обратно писмо, издадено на 22.06.2015г. от К.Г.Й., ЕГН ****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.“, ЕИК ****, поради противоречие със закона И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНА по иск с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 вр. чл. 44 ЗЗД, предявен от К.Г.Й., ЕГН ****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.“, ЕИК **** срещу М. С.С., ЕГН ****, едностранна сделка по съставен документ- „обратно писмо“, издаден на 22.06.2015г. от К.Г.Й., ЕГН ****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.“, ЕИК ****, с който К.Г.Й., ЕГН ****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.“, е декларирал, че при всички действия, които ще извърши, в качеството си на едноличен търговец с фирма ЕТ „А.-К.Й.“ във връзка с осъществяваната от него търговска дейност, в това число и при създаване, засаждане, отглеждане и прибиране на реколтата от

дълготрайни насаждения, ще действа изцяло от името и за сметка на ответника М. С.С., както и че действителен притежател на всички имуществени и неимуществени права, които ще придобие, в качеството си на едноличен търговец с фирма ЕТ „А.-К.Й.” ще бъде ответникът М. С.С., като противоречаща на закона.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20253550 от 17.11.2020 г. по гр.д. № 23084/2019 г. по описа на СРС, 85 с-в, В ЧАСТТА, с която е отхвърлен предявеният от К.Г.Й., ЕГН *****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК **** срещу М. С.С., ЕГН ****, иск с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 вр. чл. 152 ЗЗД, за прогласяване на нищожността на едностранна сделка по съставен документ- „обратно писмо”, издадено на 22.06.2015г. от К.Г.Й., ЕГН ****, действащ като ЕТ „А.-К.Й.”, ЕИК ****, като прикриващо съглашение между страните за удовлетворяване на кредитора по начин, различен от предвидения в закона.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____